

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. K.**, bytom M., zastúpeného JUDr. J. D., advokátom v M., proti žalovanému **C.**, o **zaplatenie 1 591,71 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 16 C 9/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2009 sp.zn. 1 Co 66/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2009 sp.zn. 1 Co 66/2008 vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom zo 17. októbra 2007 č.k. 16 C 9/2006-128 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 47 952,-- Sk (1 591,71 €) spolu s 12 % ročným úrokom z omeškania od 1.4.2004 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok 2 395,-- Sk (79,50 €) a náhradu trov právneho zastúpenia 19 130,50 Sk (635,02 €) na účet právneho zástupcu žalobcu, taktiež do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že pri prechode práv a povinností z pracovnoprávneho vzťahu v zmysle § 28 ods. 1 Zákonníka práce zostali žalobcovi aj vo vzťahu k žalovanému všetky práva dohodnuté s pôvodným zamestnávateľom C. v dohode o mzdových podmienkach zo dňa 28.4.2003, t.j. popri práve na základnú mzdu 19 500,-- Sk (647,28 €) mesačne aj právo na zaplatenie hmotnej zainteresovanosti vo výške 40 % zo sumy skutočne vyplatených základných miezd bez náhrady mzdy a nemocenského zabezpečenia za dobu jedného roka, resp. dobu výkonu funkcie. Mal za preukázané, že v roku 2003 bolo žalobcovi skutočne vyplatených na základnej mzde (bez náhrady mzdy, nemocenského a sociálneho

zabezpečenia) 187 992,-- Sk (6 240,19 €), z čoho 40 % predstavuje sumu 75 197,-- Sk (2 496,08 €) a v konaní bolo nesporné, že mu z tohto titulu bola ešte pôvodným zamestnávateľom i žalovaným vyplatená hmotná zainteresovanosť v celkovej výške 27 245,-- Sk (904,37 €). Prvostupňový súd mal za to, že tie zásady hmotnej zainteresovanosti na rok 2003, na ktoré poukazoval žalovaný a v ktorých boli zahrnuté tri ukazovatele – splnenie plánovaného hospodárskeho výsledku spoločnosti za sledované obdobie a dva individuálne ukazovatele – sa nevzťahovali na žalobu, pretože dohoda o mzdových podmienkach žalobcu jednoznačne odkazovala na zásady pre priznanie hmotnej zainteresovanosti na rok 2003 schválených predstavenstvom, ktoré sa však nevzťahovali na zaradenia špecialistu (funkcia, v ktorej pracoval žalobca). Súd prvého stupňa tak mal za to, že žalobcovi za rok 2003 patrila hmotná zainteresovanosť v plnej dohodnutej výške, t.j. 40 % z celkovo vyplatených miezd za rok 2003, bez krátenia za nesplnenie hospodárskeho výsledku spoločnosti a táto bola splatná vo výplatnom termíne v januári 2004. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovaného rozsudkom z 24. septembra 2009 sp.zn. 1 Co 66/2008 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 94,06 € s 12 % ročným úrokom z omeškania od 1.4.2004 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh (žalobu) zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že prvostupňový súd síce v predmetnej veci vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, ale vykonané dôkazy nevyhodnotil úplne správne v zmysle zásady vyplývajúcej z ustanovenia § 132 O.s.p. a tak dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, preto ani jeho záver, že žalobcovi patrí hmotná zainteresovanosť za rok 2003 podľa dohody o mzdových podmienkach, uzavretej dňa 28.4.2003 v plnej výške, nemožno považovať za správny. Závery prvostupňového súdu sú správne len potiaľ, že aj žalovaný bol povinný odmeňovať žalobcu podľa uvedenej dohody o mzdových podmienkach. Obsah tejto dohody, ktorá je podkladom aj pre výpočet hmotnej zainteresovanosti ako pohyblivej zložky mzdy a s ktorou sa bolo potrebné vysporiadať v celom jej kontexte, aj pri komplexnom vyhodnotení všetkých listinných dôkazov, ktoré prvostupňový súd mal k dispozícii, však súd prvého stupňa nesprávne posúdil. Podľa zistení odvolacieho súdu, na základe zopakovaného i doplneného dokazovania, zo zásad o hmotnej zainteresovanosti zamestnancov skupiny C., ktoré vo februári 2003 schválilo predstavenstvo C., a to pre zamestnancov celej skupiny C. na rok 2003, skutočne vyplýva, že tam stanovené ukazovatele

sa vzťahovali na taký okruh zamestnancov, ako uvádzal žalobca a zo strany žalovaného nebolo preukázané, že by žalobca pracoval vo funkcii špecialista senior. Pokiaľ sa ale v dohode o mzdových podmienkach z 28.4.2003 výslovne uvádza, že „spôsob vyhodnocovania a výplaty je definovaný v zmysle zásad pre priznanie hmotnej zainteresovanosti na rok 2003 schválených predstavenstvom“, treba mať za to, že tým došlo k rozšíreniu týchto zásad a tak sa tieto zásady pre rok 2003 vzťahovali aj na žalobcu. Inak by totiž musel mať ukazovatele pre jeho hmotnú zainteresovanosť osobitne stanovené v tejto dohode, čo sa nestalo. Preto treba mať za to, že 60 % hmotnej zainteresovanosti bolo podľa týchto zásad viazaných na splnenie hospodárskych výsledkov spoločnosti za sledované obdobie, t.j. rok 2003. Keďže tento ukazovateľ splnený nebol, odvolací súd dospel k záveru, že hmotná zainteresovanosť za rok 2003 nepatrí žalobcovi v plnej výške, ale len vo výške 40 %, pretože ukazovateľ dosiahnutých hospodárskych výsledkov, na ktorých bolo viazané 60 % hmotnej zainteresovanosti, splnený nebol. Na základe uvedeného potom odvolací súd uzavrel, že to, že základom pre výpočet hmotnej zainteresovanosti za rok 2003 je suma 187 992,-- Sk, bolo nesporné, keďže plná suma hmotnej zainteresovanosti pre žalobcu (40 % z uvedeného základu) predstavuje 75 197,-- Sk. Z toho mu nevznikol nárok na 60 % ale len na 40 %, čo predstavuje sumu 30 078,80 Sk a keďže zálohovo bolo žalobcovi vyplatené 27 245,-- Sk, zostáva doplatiť sumu 2 833,80 Sk (94,06 €) a v prevyšujúcej časti je žaloba nedôvodná.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol podal žalobca dovolanie, navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V dôvodoch dovolania odvolaciemu súdu vytkol nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov a chybné stanovenie výpočtu doplatku hmotnej zainteresovanosti.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal (v napadnutej časti) rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Aj keď dovolateľ existenciu väd konania uvedených v § 237 O.s.p. netvrdil, podľa názoru dovolacieho súdu konanie pred odvolacím súdom je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm.f/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm.f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, Séria A, č. 303-A) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp.zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri

hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil so závermi prvostupňového súdu len potiaľ, že po prechode práv a povinností z pracovnoprávneho vzťahu v zmysle § 28 ods. 1 Zákonníka práce zostali žalobcovi aj vo vzťahu k žalovanému všetky práva dohodnuté s pôvodným zamestnávateľom C. v dohode o mzdových podmienkach zo dňa 28.4.2003, teda, že aj žalovaný bol povinný odmeňovať žalobcu podľa dohody o mzdových podmienkach zo dňa 28.4.2003. Ďalej sa však už z dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu nedá zistiť, prečo, aj pri akceptovaní predmetnej dohody o mzdových podmienkach (v kontexte so Zásadami hmotnej zainteresovanosti schválenými predstavenstvom C. pre celú skupinu C. na rok 2003), pri nespornosti základu pre výpočet hmotnej zainteresovanosti žalobcu za rok 2003 v sume 187 992,-- Sk (skutočne vyplatené základné mesačné mzdy žalobcovi za hodnotené obdobie rok, resp. za dobu výkonu funkcie), vypočítal sumu hmotnej zainteresovanosti vo výške 40 % zo sumy 75 197,-- Sk, ktorá sama osebe predstavovala plnú sumu hmotnej zainteresovanosti pre žalobcu (t.j. 40 % z vyššie uvedeného základu). Tiež nie je zrejmé, ako sa odvolací súd vysporiadal s doplatkom hmotnej zainteresovanosti pre žalobcu za obdobie prvého štvrťroka a prvých dvoch mesiacov druhého štvrťroka 2003, t.j. za obdobie, počas ktorého bol žalobca zamestnancom C., keď z obsahu spisu vyplýva, že za uvedené obdobie, resp. konkrétne za prvý štvrťrok 2003 bola žalobcovi vyplatená iba polovica sumy hmotnej zainteresovanosti, na ktorú mu podľa hodnotiacich kritérií vznikol nárok.

V naznačenom smere chýbajúce odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, majúcu za následok i jeho nepresvedčivosť, čo je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma možnosť riadne konať pred súdom. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom výroku ako

aj v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2012

JUDr. Ľubor Šebo, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová